

Trencsén vára

A Felvidék legnagyobb és legfontosabb erődítménye Trencsén vára, mely három oldalról, a Vág folyó fölötti meredek szikláktól megközelíthetetlen, egyedül az erdő felé eső része lankás.

A római légiók (a limessel védett birodalom határaitól messze) i. sz. 179-ben a kvád törzsek felett arattak győzelmet, ezt a sziklába vésett felirat is megörökítette. A Vág folyó völgyét a morva birodalom időszakától folyamatosan lakták, a morva birodalomtól a lengyelek kaparintották meg a várat, aztán Szent István király volt az, aki 1017-ben hódoltatta a vidéket. A vár ezután alakult ki fokozatosan, elsőként egy hatalmas torony megépítését említik, de bizonyos, hogy a XIII. század első felére már állnak a falak, hisz Anonymus név szerint említi a várat, amely ellenállt a tatárok 1241-es ostromának.

Az Árpád-házi királyaink idején nem egyszer színhelye volt fontos külpolitikai eseményeknek, Az Árpád-ház fiú ágának kihalása utáni kiskirályok közti háborúban Csák Máté tartományúr központja lett, aki palotát építtetett, felújította a régi tornyokat és falakat. Csák Máté halála után Károly Róbert seregei megszállták Nyitra megyét, a Trencsén megyei Ugróc várát, a többi vár kapitánya pedig átállt a magyar királyhoz. A toronyban látható egy szlovák nyelvű térkép, amelyik szemlélteti Csák Máté tartományának zsugorodását.

Csák Máté a jó szlovák, aki a magyar király ellen harcolt...

Két emeleten is láthatók korabeli szakállas puskák, a ravasznál az ujjakat díszes kovácsoltvas ívek védik. A falakon fegyverkovács műhelyeket ábrázoló korabeli illusztrációk (német és magyar nyelven). A legfelsőbb toronyszobában a várral kapcsolatos nemesi címerek vannak megfestve és kiállítva, de neveiket csak szlovákul, illetve szlovákosítva olvashatjuk. Nem csoda, hiszen a felvidéki iskolákban ma azt tanítják, hogy Csák Máté szlovák volt, azért harcolt a magyar király ellen. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a Csák nemzetség őse Szabolcs vezér volt, akit több krónika is említ. Félek a felcseperedő új szlovák generációtól, mert hazugságokkal tömik a fejüket.

Mátyás király idejében elzálogosították a várat (a helyi idegenvezető csak Mátyás királyunkat említette meg, szlovákul Matej Korvín, Matej Huňadynak írják, tanítják). A sorban a két Szapolyai következett. Szapolyai János, a későbbi erdélyi vajda újabb falakat építtetett, hogy hadiállását bebiztosítsa a Habsburgok közelségében.

Szapolyai János erőfeszítései ellenére egy hónapon át tartó ostrom után a várat bevették a Habsburgok zsoldosai 1528-ban. 1708-ban vastag falai ellenálltak a kurucoknak is. 1790-ben a városban keletkezett tűzvész átterjedt a várra és az teljesen leégett középkori berendezéseivel együtt. 1953-tól folyamatosan renoválják, egyes helyiségeket különösen szépen helyreállítottak. Csodás látvány fogad a toronyból, a múlt mélyen dalol, a jelen egy füves pályán focizik, messzi gyárak füstölnek – Szlovákia szépen fejlődik. A külső várban a Luxemburgi Zsigmond-bástya börtönként szolgált hajdanában, a deres, a keréketörő kerék, a kínzóeszközök közszemlére vannak téve; a bejárat előtt felállított kalodát sok felnőtt és gyermek ki is próbálja, miközben fényképezgetnek.

Forrás: <https://felvidek.ma/2018/10/mai-tortenelmi-eleterzesek-trencsenben/>